

«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
վերաբերյալ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	10
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Ներկայացվում է «Ինթելլիջենթ Սենեջմենթ» ՍՊԸ-ի մասնակիցներին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ինթելլիջենթ Սենեջմենթ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) և վերջինիս դուստր ձեռնարկությունների (այսուհետ միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2025թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագրությունը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում խմբի ֆինանսական վիճակը՝ 2025թ. -ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների ՀՀՄՍԽ հրապարակման (ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Եթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները)» (ՀԵՄՍԽ կանոնագիրք), և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Եթիկայի պահանջների, և պահպանել ենք Եթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն այս կանոնների:

Մենք հավատացած ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Առանցքային աուդիտորական հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն՝ առավել նշանակալի էին ընթացիկ տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել ենք այդ հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված յուրաքանչյուր հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Աուդիտի առանցքային հարց՝ գուղվիլի գնահատում

Գուղվիլի գնահատում

2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի հաշվեկշռում ճանաչված գուղվիլը ենթակա է տարեկան արժեզրկման ստուգման: Դեկլարությունը փոխհատուցվող գումարի որոշման նպատակով կիրառել է զեղչված դրամական հոսքերի մոդել:

Գուղվիլի գնահատումը պահանջում է եական մասնագիտական դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսումների, զեղչման դրույթի, վերջնական աճի տեմպի և EBITDA ցուցանիշի վերաբերյալ ենթադրությունների մասով: Հաշվի առնելով ֆինանսական հաշվետվության մեջ գուղվիլի մնացորդի եականությունը և գնահատման հետ կապված անորոշության մակարդակը՝ մենք տվյալ հարցը դիտարկել ենք որպես առևտրի առանցքային հարց:

Մեր կողմից իրականացված ընթացակարգերը ներառել են.

- ղեկավարության կողմից գնահատման գործընթացի վերահսկողության համակարգի գնահատում,
- ղեկավարության կողմից կիրառված զեղչված դրամական հոսքերի մոդելի մեթոդաբանության համապատասխանության գնահատում,
- վերջնական աճի տեմպի՝ շուկայական և մակրոտնտեսական կանխատեսումներին համապատասխանության ստուգում,
- կանխատեսվող եկամուտների և EBITDA ցուցանիշի պատմական արդյունքների և հաստատված բյուջեների հետ ստուգում,
- հիմնական ենթադրությունների զգայունության վերլուծության ստուգում,
- օգտագործված տվյալների մաթեմատիկական ճշգրտության ստուգում,
- ֆինանսական հաշվետվություններում կատարված բացահայտումների՝ ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխանության ստուգում:

Մեր իրականացրած ընթացակարգերի հիման վրա մենք եզրահանգել ենք, որ ղեկավարության կողմից գուղվիլի գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրությունները և մոտեցումները ողջամիտ են:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան ղեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և խմբի՝ անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն ղեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել խումբը, ընդհատել նրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման լիազոր անձինք պատասխանատու են խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացումն առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն համաձայնված ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող են նշանակալի կասկած հարուցել խմբի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել խմբին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների ու գործարքների ճշմարիտ ներկայացումը:
- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան ապացույցներ խմբի ներսում գործող կազմակերպությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:

Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Մենք կառավարման պատասխանատու անձանց հետ հաղորդակցվում ենք, ի թիվս այլ հարցերի, աուդիտի նախատեսված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի էական արդյունքների, ներառյալ ներքին վերահսկողության մեջ առկա ցանկացած էական թերության վերաբերյալ, որը մենք հայտնաբերում ենք մեր աուդիտի ընթացքում:

Մենք նաև կառավարման պատասխանատու անձանց տրամադրում ենք հայտարարություն առ այ, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ համապատասխան էթիկական պահանջները, և նրանց հետ հաղորդակցում ենք բոլոր այն հարաբերությունները և այլ հարցերը, որոնք կարող են ողջամտորեն ազդել մեր անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, սպառնալիքները վերացնելու կամ կիրառված պաշտպանիչ միջոցների մասին ձեռնարկված գործողությունները:

Կառավարման պատասխանատու անձանց հետ հաղորդակցված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք առավել կարևոր են եղել ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար և, հետևաբար, աուդիտի հիմնական հարցերն են: Մենք նկարագրում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորի զեկույցում, եթե օրենքը կամ կանոնակարգը չեն խոչընդոտում հարցի վերաբերյալ հրապարակային բացահայտմանը, կամ երբ, չափազանց հազվադեպ հանգամանքներում, մենք որոշում ենք, որ որևէ հարց չպետք է հաղորդվի մեր զեկույցում, քանի որ դա անելու անբարենպաստ հետևանքները ողջամտորեն կարող են գերազանցել նման հաղորդակցության հանրային շահերի օգուտները:

16 ապրիլ 2026թ
«ԲԻ-ԴԻ-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Վահագն Սահակյան, FCCA
Տնօրեն

Սերգեյ Յակովլև, FCCA
Աուդիտի ղեկավար

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.

	Ծնթ.	31 դեկ. 2025թ. հազ. դրամ	31 դեկ. 2024թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	336,065	42,568
Բանկային ավանդներ	18	2,104,295	1,710,879
Ներդրումներ արժեթղթերում		4,642,842	4,603,115
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	21	417,643	353,414
Վերաապահովագրության գծով պայմանագրերի ակտիվներ	19	3,067,857	1,118,077
Տրամադրված փոխառություններ		720,681	424,203
Պաշարներ	20	131,448	129,704
Այլ ակտիվներ		122,269	40,385
Ոչ ընթացիկ ակտիվներին վերաբերող կանխավճարներ		23,870	8,758
Հիմնական միջոցներ	9	4,863,471	4,957,771
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		1,980,495	2,130,467
Ոչ նյութական ակտիվներ	10	528,432	368,367
Գուդվիլ		1,950,839	1,950,839
Հետաձգված հարկային ակտիվ		337,247	248,690
Ընդամենը ակտիվներ		21,227,454	18,087,237
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ		6,250	6,250
Կուտակված վնաս		(1,440,305)	(1,133,027)
Էմիսիոն եկամուտ		2,698,911	2,698,911
Պահուստ		557,586	388,865
Չվերահսկող բաժնեմաս		90,611	334,621
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,913,053	2,295,620
Պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22	978,678	928,732
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		60,168	-
Փոխհատուցման պարտավորություն		158,408	217,165
Ակրեդիտիվ		-	-
Բանկերի հետ հետգնման պայմանագրեր		3,476,711	2,245,718
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	19	83,700	27,600
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	19	4,074,909	3,130,216
Այլ պարտավորություններ		310,827	701,930
Վարկեր և փոխառություններ	16	4,751,877	6,199,200
Թողարկած պարտատոմսերի գծով պարտավորություններ	23	2,991,828	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	11	2,426,704	2,340,366
Եկամտին վերաբերող շնորհներ		591	690
Ընդամենը պարտավորություններ		19,314,401	15,791,617
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		21,227,454	18,087,237

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները (եջ 7-56) հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2026թ. Ապրիլի 16-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Արևշատ Մելիքսեթյան
 Տնօրեն

Մասիս Վարդանյան
 Ֆինանսական տնօրեն

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված
հաշվետվություն 2025թ. համար

		2025թ.	2024թ.
	Ծնթ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հասույթ	5	16,793,774	13,522,294
Վաճառքի ինքնարժեք	8	(10,640,415)	(8,125,655)
Համախառն շահույթ		6,153,359	5,396,639
Վարչական ծախսեր	8	(11,450,635)	(8,165,774)
Իրացման ծախսեր	8	(108,193)	(103,963)
Այլ եկամուտներ	6	5,700,945	2,628,987
Այլ ծախսեր	8	(540,363)	(506,493)
Գործառնություններից վնաս		(244,887)	(750,604)
Ֆինանսական եկամուտ		687,303	544,410
Ֆինանսական ծախսեր		(1,048,693)	(755,386)
Չուտ (վնաս) /օգուտ			
փոխարժեքային			
տարբերություններից		(33,568)	46,940
Վնաս հարկումից առաջ		(639,845)	(914,640)
Շահութահարկի վերականգնում	7	88,557	132,223
Տարվա վնաս		(551,288)	(782,417)
Այլ համապարփակ եկամուտ		200,279	55,422
Ընդամենը համապարփակ վնաս		(351,009)	(726,995)
Ընդամենը համապարփակ վնաս,			
որը վերագրվում է.			
Մայր ընկերության			
սեփականատերերին		(106,999)	(589,097)
Չվերահսկող բաժնեմասին		(244,010)	(137,898)

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
 2025թ. համար

	Բաժնետիրական կապիտալ	Կուտակված վնաս	Էմիսիոն եկամուտ	Վերագնահա տման պահուստ և ավելցուկ	Չվերահսկող բաժնեմաս	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	6,250	(1,133,027)	2,698,911	388,865	334,621	2,295,620
Տարվա վնաս	-	(307,278)	-	200,279	(244,010)	(351,009)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	(31,558)	-	(31,558)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.	6,250	(1,440,305)	2,698,911	557,586	90,611	1,913,053
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	6,250	(543,930)	2,698,911	2,842	472,519	2,295,592
Տարվա վնաս	-	(589,097)	-	-	(137,898)	(726,995)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	386,023	-	386,023
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	6,250	(1,133,027)	2,698,911	388,865	334,621	2,295,620

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն 2025թ. համար

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Բժշկական ծառայություններից ստացված դրամ միջոցներ	5,346,183	4,354,113
Դեղերի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ	281,299	340,899
Ստացված տոկոսներ	475,769	321
Ստացված ապահովագրավճարներ	12,078,314	11,145,963
Փոխանցված վերաապահովագրության վճարներ	(3,411,463)	(3,597,109)
Վճարված ապահովագրական փոխհատուցումներ	(6,925,700)	(4,587,124)
Վերաապահովագրողների բաժինը կարգավորված պահանջներում	89,832	67,615
Ստացված սուբրոգացիայի գումարներ	30,137	3,202
Վճարումներ մատակարարներին	(292,910)	(268,032)
Վճարումներ միջնորդներին	(279,049)	(440,814)
Այլ վճարումներ	(235,527)	163,365
Դեղորայքի և այլ պարագաների մատակարարման դիմաց վճարումներ	(741,629)	(575,606)
Ծառայությունների դիմաց վճարումներ	(839,175)	(591,072)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(4,290,089)	(3,343,971)
Եկամտային հարկի վճարում	-	(5,254)
Եկամտային հարկից բացի այլ հարկերի վճարում	(1,319,952)	(1,081,965)
Նվիրաբերված ակտիվներ	(10,832)	(14,369)
Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական հոսքեր	(44,862)	1,570,162
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքից ստացված մուտքեր	1,536	9,209
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով վճարումներ	(267,737)	(838,356)
Ավանդների ներդրում, զուտ	(217,557)	(202,140)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք/ (ձեռքբերում)	711,505	(3,308,544)
Հիմ.միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(335,702)	(530,381)
Տրված փոխառություններ, զուտ	(3,650)	(458)
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական հոսքեր	(111,605)	(4,870,671)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վարկերի մայր գումարների վճարումներ	(3,325,043)	(426,082)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարումներ	(450,391)	(312,677)
Վարկերի, վարձակալության պարտավորությունների տոկոսների վճարումներ	(760,576)	(378,690)
Ակրեդիտիվի վճարումներ	-	(92,602)
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	5,009,532	4,271,204
Ֆինանսավորման գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	473,522	3,061,154
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	317,055	(239,355)
Փոխարժեքների փոփոխությունից (վնաս)/եկամուտ	(23,558)	10,916
Դրամական միջոցները տարեսկզբին	42,568	271,007
Դրամական միջոցները տարեվերջին (Ծնթ. 13)	336,065	42,568

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1. Հաշվետու կազմակերպություն	12	15. Կապիտալի կառավարում	26
2. Պատրաստման հիմքեր	13	16. Վարկեր և փոխառություններ	26
3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	15	17. Ներդրումներ արժեթղթերում	27
4. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	16	18. Բանկային ավանդներ	27
5. Հասույթ	18	19. Ապահովագրություն և վերապահովագրություն	27
6. Այլ եկամուտներ	19	20. Պաշարներ	36
7. Շահութահարկ	20	21. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	36
8. Ծախսեր (հազ. դրամ)	21	22. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	36
9. Հիմնական միջոցներ	22	23. Թողարկված պարտատոմսեր	37
10. Ոչ նյութական ակտիվներ	23	24. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	37
11. Վարձակալություն	24	25. Պայմանական դեպքեր	40
12. Հետաձգված հարկ	25	26. Կապակցված կողմեր	41
13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	25	27. Չափման հիմունքներ	41
14. Սեփական կապիտալ	26	28. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր	42

1. Հաշվետու կազմակերպություն

(ա) Հայաստանի բիզնես միջավայրը

Խուճաբը իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հետևաբար, Խուճաբը ենթարկվում է ՀՀ տնտեսական և ֆինանսական շուկաների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ՝ ենթարկվելով մի քանի մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչն, ի թիվս այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022 թվականի փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը շարունակական ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, ինֆլացիան նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները նաև կանխատեսում են տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

ՀՀ տնտեսական միջավայրի վրա Էական ազդեցություն ունի նաև Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը, քանի որ Ռուսաստանի Դաշնությունից դեպի ՀՀ տեղի են ունենում դրամական միջոցների զգալի հոսքեր: Հետևաբար տարածաշրջանում պահպանվող քաղաքական լարվածությունը, միջազգային պատժամիջոցները, արժեթղթերի շուկայի անկայունությունը, սուր գնաճը և ՌԴ առջև ծառայած այլ ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ՀՀ տնտեսության վրա:

Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է առկա համաշխարհային տուրբուլենտներին և կարողացել է տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ գրանցել ինչպես 2025, այնպես էլ 2024 թվականներին՝ հիմնականում զբոսաշրջության, մի շարք ընկերությունների Հայաստան վերաբաշխման և տրանսֆերտների զգալի աճի շնորհիվ: Նշված բոլոր գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 5.2% աճին 2025 թվականի առաջին եռամսյակում: Կառավարության 2021-2026 թվականների տնտեսական ծրագիրը նպատակ ունի զարգացնել արտահանմանն ուղղված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների ջանքերի միջոցով:

Այսպիսի գործարար միջավայրն Էական ազդեցություն ունի Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Ընկերությունը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ Ընկերության գործունեության կայունությունն ապահովելու նպատակով, այդուհանդերձ, ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից, Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Ընկերության հետագա տարիների ֆինանսական վիճակի վրա:

Ներկայիս տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները և Կառավարության ձեռնարկվելիք միջոցառումները դժվար է կանխատեսել, և Ընկերության ղեկավարության ներկայիս ակնկալիքները և գնահատականները կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

(բ) Կազմակերպչական կառուցվածքը և գործունեությունը

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2022 թվականին, գրանցվել 2022 թվականի նոյեմբերի 22-ին (գրանցման համար՝ 271.110.1277977), հասցե՝ ք. Երևան, Ամիրյան փող. 1: 2025 թվականի դրությամբ ընկերության միակ մասնակիցը հանդիսանում է՝

Արևշատ Մելիքսեթյան՝ 100%

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Լենդլորդ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2023 թվականին, գրանցվել 2023 թվականի մայիսի 4-ին (գրանցման համար՝ 271.110.1315490), հասցե՝ ք. Երևան, Գանձասար փողոց 17: 2025 և 2024 թվականների վերջի դրությամբ 100% մասնակից էր հանդիսանում «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն (100%): Ընկերությանը պատկանում էր «Վալեն» ՍՊԸ-ն, որը 2025թ. միացավ Ընկերությանը (վերակազմակերպում՝ միացման ճանապարհով) և դադարեցրեց գործունեությունը: Ընկերության ակտիվներն օգտագործվում են բժշկական կենտրոնի նոր մասնաճյուղի ստեղծման համար:

«Պրեմիում Քոնսայթմենթ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2023 թվականին, գրանցվել 2023 թվականի փետրվարի 1-ին (գրանցման համար՝ 286.110.1292492): 2025 և 2024 թվականների վերջի դրությամբ մասնակիցներն են հանդիսացել՝ 50% «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ, 50% Արևիկ Միթթարյան: Կազմակերպությունը մատուցում է հաշվապահական ծառայություններ:

«Արինտերլ» ՓԲԸ

Առողջապահական ծառայություններ մատուցող ընկերություն («Վարդանանց» նորարարական բժշկության կենտրոն): 2025 և 2024 թվականների վերջի դրությամբ «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն տիրապետում է վերջինիս կանոնադրական կապիտալի 61.9%-ին:

«Էֆես» Ապահովագրական ՓԲԸ

Ապահովագրական ընկերություն: 2025 և 2024 թվականների վերջի դրությամբ այն «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի 100% դուստր ձեռնարկությունն է հանդիսացել:

2. Պատրաստման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 27-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը:

Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՀՀՄՍ) պահանջների համապատասխան:

ՀՀՄՍ-երի համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս՝ անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 4-ում:

Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

ՀՀՄՍ 21.8 Արժույթը համարվում է փոխանակելի մեկ այլ արժույթի հետ, եթե կազմակերպությունը կարող է ձեռքբերել մյուս արժույթը որոշակի ժամանակահատվածում, որը թույլ է տալիս սովորական վարչական ուշացում, և

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	<p>շուկայի կամ փոխանակման մեխանիզմի միջոցով, որի դեպքում փոխանակման գործարքը կստեղծեր կիրառելի իրավունքներ և պարտավորություններ:</p>
ՀՀՄՍ 21.19Ա	<p>Կազմակերպությունը պետք է գնահատի սփոթ փոխարժեքը չափման ամսաթվի դրությամբ, երբ արժույթը այդ ամսաթվին փոխարկելի չէ մեկ այլ արժույթի հետ (ինչպես նկարագրված է 8, 8Ա-8Բ և Ա2-Ա10 կետերում): Սփոթ փոխարժեքը գնահատելիս կազմակերպության նպատակն է արտացոլել այն փոխարժեքը, որով չափման ամսաթվի դրությամբ շուկայի մասնակիցների միջև տեղի կունենար կանոնավոր փոխանակման գործարք՝ գերիշխող տնտեսական պայմաններում:</p>
ՀՀՄՍ 21.57Ա	<p>Երբ կազմակերպությունը հաշվարկում է սփոթ փոխարժեք, քանի որ արժույթը չի կարող փոխանակվել մեկ այլ արժույթի հետ (տե՛ս կետ 19Ա), այն պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որը թույլ կտա իր ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողներին հասկանալ, թե ինչպես է արժույթը մեկ այլ արժույթով փոխանակելու անկարողությունը ազդում կամ ակնկալվում է, որ կազդի կազմակերպության ֆինանսական ցուցանիշների, ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա: Այս նպատակին հասնելու համար կազմակերպությունը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն հետևյալի մասին՝</p> <ul style="list-style-type: none">ա. արժույթը մեկ այլ արժույթով փոխանակելու անկարողության բնույթի և ֆինանսական հետևանքների մասին,բ. օգտագործված սփոթ փոխարժեք(ներ)ի մասին,գ. հաշվարկման գործընթացի մասին, ևդ. այն ռիսկերի մասին, որոնց կազմակերպությունը ենթարկվում է արժույթը մեկ այլ արժույթով փոխանակելու անկարողության պատճառով: <p><i>ա) 2025 թվականի հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ</i></p> <p>Հետևյալ փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2025 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար.</p> <ul style="list-style-type: none">• Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21 «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը» (Փոփոխություն)) <p>2023 թվականի օգոստոսի 15-ին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակեց «Փոխանակելիության բացակայություն»-ը, որով փոփոխվեց ՀՀՄՍ 21 «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը» (Փոփոխություններ): Փոփոխությունները պահանջում են գնահատել, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի հետ, և երբ՝ ոչ: Փոփոխությունների համաձայն կազմակերպությունը պետք է գնահատի սփոթ փոխարժեքը, եթե այն եզրակացնում է, որ արժույթը փոխարկելի չէ այլ արժույթի հետ:</p> <p>Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:</p>
<p><i>Նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել</i></p>	
ՀՀՄՍ 8.30	<p>Եթե կազմակերպությունը չի կիրառել հրապարակված, բայց դեռևս ուժի մեջ չմտած նոր ՀՀՄՍ, այն պետք է բացահայտի՝</p> <ul style="list-style-type: none">(ա) այդ փաստը. և(բ) հայտնի կամ ողջամտորեն գնահատելի տեղեկատվություն, որը վերաբերում է նոր ՀՀՄՍ-ի սկզբնական կիրառման ժամանակահատվածում կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա դրա հնարավոր ազդեցության գնահատմանը:
ՀՀՄՍ 8.31	<p>ՀՀՄՍ 8.30-ի համաձայն պետք է հաշվի առնել հետևյալ տեղեկատվության բացահայտումը՝</p> <ul style="list-style-type: none">(ա) նոր ՀՀՄՍ-ի վերնագիրը,(բ) հաշվապահական քաղաքականության մեջ առաջարկվող փոփոխության կամ փոփոխությունների բնույթը,(գ) այն ամսաթիվը, նախքան որը ՀՀՄՍ-ը պետք է ընդունվի,

- (դ) այն ամսաթիվը, նախքան որը նախատեսվում է ՖՀՄՍ-ի սկզբնական ընդունումը, և
- (ե) կամ՝
- (i) ակնկալվող ազդեցության բննարկումը. կամ
- (ii) եթե այդ ազդեցությունը անհայտ է կամ չի կարող ողջամտորեն գնահատվել, այդ փաստը:

բ) Դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ Կան մի շարք ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք թողարկվել են ՀՀՄՍ-ի կողմից և գործելու են ապագա հաշվետու ժամանակաշրջաններում, որոնք սակայն Ընկերությունը որոշել է վաղաժամ չընդունել:

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2026 թվականի հունվարի 1-ից սկսած տարեկան ժամանակաշրջանների համար.

- Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ (ՖՀՄՍ 9-ի («Ֆինանսական գործիքներ») և ՖՀՄՍ 7-ի («Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ») փոփոխություններ)
- Բնությունից կախված էլեկտրաէներգիայի վերաբերյալ պայմանագրեր (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ):

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2027 թվականի հունվարի 1-ից սկսած տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար.

- ՖՀՄՍ 18 Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում,
- ՖՀՄՍ 19 Դուստր ընկերություններ առանց հանրային ֆինանսական հաշվետվողականության. Բացահայտումներ:

Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս նոր հաշվապահական ստանդարտների և փոփոխությունների ազդեցությունը:

Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍ) կողմից 2024 թվականի ապրիլին հրապարակված ՖՀՄՍ 18-ը՝ «Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում», փոխարինում է ՀՀՄՍ 1-ին և կիանգեցնի էական փոփոխությունների ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտներում, այդ թվում ՀՀՄՍ 8-ում՝ «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքը» (նախկինում՝ «Հաշվապահական քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»): Չնայած ՖՀՄՍ 18-ը չի ազդի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում հողվածների ճանաչման և չափման վրա, այն, ինչպես կանխատեսվում է, էական ազդեցություն կունենա որոշակի հողվածների ներկայացման և բացահայտման վրա: Այս փոփոխությունները ներառում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության մեջ դասակարգումը և ենթագումարները, տեղեկատվության ազդեցությունը/ապագրեգացումը և պիտակավորումը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից սահմանված արդյունավետության չափանիշների բացահայտումը:

Ընկերությունը չի ակնկալում, որ կկարողանա կիրառել ՖՀՄՍ 19-ը:

Այս փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունեցել իմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»): Դրամը իմբի ֆունկցիոնալ և այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ:

4. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա և այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված են հետևյալ ծանոթագրություններում:

- Ծանոթագրություն 2 - ենթադրություններ, որոնք վերաբերում են Խմբի՝ իր գործունեությունն անընդհատ շարունակելու կարողությանը,
- Ծանոթագրություն 11 - վարձակալության ժամկետի և վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի որոշում,
- Ծանոթագրություն 9 - հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ,
- Ծանոթագրություն 10 - ոչ ընթացիկ ակտիվների արժեզրկումը ստուգելիս կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 21 - առևտրային դեբիտորական պարտքերից ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) գծով պահուստի չափում. վնասի միջին կշռված դրույքը որոշելու համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 12 - հետաձգված հարկային ակտիվների չճանաչում:

Իրական արժեքի չափում

Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության որոշակի դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են իրական արժեքի չափում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Խումբը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև.

- 1-ին մակարդակ. նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտվող):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումները խումբը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

«Ինթելիջենթ Սենթըմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

5. Հասույթ

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Բժշկական ծառայություններից ստացված հասույթ		
Հաճախորդների կողմից վճարված Ապահովագրական ընկերությունների կողմից փոխհատուցված	2,646,868	1,846,127
Պետական պատվերի շրջանակներում	669,827	614,794
Սոցիալական փաթեթների շրջանակներում	555,588	424,283
Ընդամենը բժշկական ծառայություններից ստացված հասույթ	3,937,508	2,940,037
Դեղերի վաճառքից ստացված հասույթ		
Ապահովագրական ընկերությունների կողմից փոխհատուցված	136,064	173,496
Հաճախորդների կողմից վճարված	76,085	100,676
Պետական պատվերի շրջանակներում	17,540	19,596
Ընդամենը դեղերի վաճառքից ստացված հասույթ	229,689	293,768
Ապահովագրությունից ստացված հասույթ		
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	724,418	515,062
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	774,943	593,828
Առողջության ապահովագրություն	5,002,585	4,292,858
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	1,936,650	1,287,302
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	145,085	110,291
Բեռների ապահովագրություն	74,806	130,414
Գույքի ապահովագրություն	3,637,651	3,095,784
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	304,927	234,933
Ընդամենը ապահովագրությունից ստացված հասույթ	12,601,065	10,260,472
Մատուցված ծառայություններից ստացված հասույթ	822	3,479
Այլ ապրանքների վաճառքից ստացված հասույթ	24,690	24,538
Ընդամենը հասույթ	16,793,774	13,522,294

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

6. Այլ եկամուտներ

2025թ.	Վերապահովագրողի բաժինը կրած վնասներում և այլ ծախսերում	Վերապահովագրության ձեռքբերումից առաջացող դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Վերապահովագրողների բաժինը կրած վնասների համար պարտավորությունների փոփոխության մեջ	Այլ	Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Առողջության կամավոր վերապահովագրություն	3,796,300	63,372	236,760	-	4,096,432
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	55,781	(11,963)	51,193	-	95,011
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	576	1,166	701	-	2,443
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	1,053,735	66,493	39,932	-	1,160,160
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	-	-	-	-	-
Բեռների ապահովագրություն	63,537	(57,532)	4,463	-	10,468
Գույքի ապահովագրություն	90,442	17,352	25,265	-	133,059
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	4,185	4,870	14,641	-	23,696
Եկամուտ դրամաշնորհներից և նվիրատվություններից	-	-	-	179,676	179,676
Ընդամենը այլ եկամուտներ	5,064,556	83,758	372,955	179,676	5,700,945
					31 դեկտեմբերի 2024թ.
2024թ.	Վերապահովագրողի բաժինը կրած վնասներում և այլ ծախսերում	Վերապահովագրության ձեռքբերումից առաջացող դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Վերապահովագրողների բաժինը կրած վնասների համար պարտավորությունների փոփոխության մեջ	Այլ	Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	114,820	38,581	17,192	-	170,593
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	1,209,334	106,807	286,830	-	1,602,971
Առողջության ապահովագրություն	432,101	(87,341)	129,877	-	474,637
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	203	-	-	203
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	467	(2,961)	55,683	-	53,189
Բեռների ապահովագրություն	229,617	(8,419)	(9,421)	-	211,777
Գույքի ապահովագրություն	3,289	4,419	(10,207)	-	(2,499)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	388	(2,855)	-	(2,467)
Եկամուտ դրամաշնորհներից և նվիրատվություններից	-	-	-	120,583	120,583
Ընդամենը այլ եկամուտներ	1,989,628	51,677	467,099	120,583	2,628,987

«Ինթելիջենթ Սենթըմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

7. Շահութահարկ

Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Խումբը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար կիրառելի 18% դրույթաչափով (2024թ-ին՝ 18%):

	<u>2025թ.</u>	<u>2024թ.</u>
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի ծախս	-	11,596
Չետաձգված հարկի վերականգնում	88,557	120,627
Ընդամենը հարկային ծախս	88,557	132,223

Արդյունավետ հարկային համաձայնեցում	<u>2025թ.</u>	Արդյունավետ հարկային դրույթաչափ (%)	<u>2024թ.</u>	Արդյունավետ հարկային դրույթաչափ (%)
Շահույթ նախքան հարկումը՝ համաձայն ՖՀՄՍ-ի	(639,845)		(914,640)	
Շահութահարկ գործող դրույթաչափի կիրառմամբ	(115,172)	18%	(164,635)	18%
Արտարժույթի փոխարժեքի տարբերություն (Չհարկվող եկամտի)/չնվազեցվող ծախսերի ազդեցությունը	(2,989)	(0%)	(10,681)	(1%)
	29,605	5%	43,093	5%
Շահութահարկի գծով ծախս և արդյունավետ հարկային դրույթաչափ	(88,557)	(14%)	(132,223)	(14%)

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

8. Ծախսեր (հազ. դրամ)

	Ընդամենը		Վաճառքի ինքնարժեք		Վարչական		Իրացման		Այլ	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Վճարումներ աշխատակիցներին	4,344,643	3,983,475	2,623,958	1,827,551	1,657,821	2,093,060	62,864	62,864	-	-
Մաշվածություն (ամորտիզացիա)	962,048	828,933	670,055	591,460	291,875	237,355	118	118	-	-
Դեղորայք, բժշկ. պարագաներ, այլ նյութական ծախսեր	580,238	404,870	580,238	404,870	-	-	-	-	-	-
Վաճառված դեղորայքի ինքնարժեք	191,899	237,482	191,899	237,482	-	-	-	-	-	-
Գրասենյակային ծախսեր և կոմունալ ծառայություններ	190,440	214,528	49,697	49,697	140,743	139,979	-	-	-	24,852
Ընդմիջման ծախսեր	147,371	110,480	-	-	-	-	-	-	147,371	110,480
Եռալուծված համագործակցության համաձայնագրով նախատեսված ծախսեր	-	74,545	-	-	-	-	-	-	-	74,545
Արտաքին լաբորատոր ծառայություններ	95,079	97,027	95,079	97,027	-	-	-	-	-	-
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	49,758	50,455	-	-	49,758	41,807	-	-	-	8,648
Աուդիտի և խորհրդատվության ծախսեր	21,389	61,469	-	-	43,989	35,758	-	-	(22,600)	25,711
Մարքեթինգի և գովազդի ծախսեր	98,204	114,761	-	-	-	-	49,102	33,100	49,102	81,661
Օտարման ծախսեր	8,437	27,440	-	-	-	-	-	-	8,437	27,440
Նվիրաբերված ակտիվներ	38,478	19,721	-	-	-	-	-	-	-	38,478
Դեբիտորական պարտքերի պահուստներ	10,356	12,591	-	-	-	-	-	-	-	10,356
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	3,496	14,455	-	-	9,933	6,308	-	-	(6,437)	8,147
Հարկային ծախսեր	5,834	25,675	1,645	1,645	22,279	2,546	-	-	(18,090)	21,484
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	19,958	323,408	19,958	323,408	-	-	-	-	-	-
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	126,003	196,066	126,003	196,066	-	-	-	-	-	-
Առողջության ապահովագրություն	3,894,401	2,894,430	3,894,401	2,894,430	-	-	-	-	-	-
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	2,079,373	1,077,357	2,079,373	1,077,357	-	-	-	-	-	-
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	137	735	137	735	-	-	-	-	-	-
Բեռների ապահովագրություն	8,116	73,029	8,116	73,029	-	-	-	-	-	-
Գույքի ապահովագրություն	244,368	340,896	244,368	340,896	-	-	-	-	-	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	13,296	9,801	13,296	9,801	-	-	-	-	-	-
Վերապահովագրության վճարների բաշխում	7,931,389	5,350,386	-	-	7,931,389	5,350,386	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների պահպանում	75,962	45,055	-	-	-	-	-	-	75,962	45,055
Հարդորակցություն	23,552	16,393	-	-	-	-	-	-	23,552	16,393
Հիմնական միջոցների վաճառքից զուտ վնաս	272	4,202	-	-	-	-	-	-	272	4,202
Անվտանգություն	1,674	3,427	-	-	-	-	-	-	1,674	3,427
Անդամավճարներ	5,380	5,677	-	-	-	-	-	-	5,380	5,677
Բարեգործություն	10,000	70	-	-	-	-	-	-	10,000	70
Կարճաժամկետ և ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վ արձակալության գծով ծախսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ	1,558,055	283,045	42,192	201	1,302,848	258,574	(3,891)	7,881	216,905	16,388
Ընդամենը	22,739,606	16,901,884	10,640,415	8,125,655	11,450,635	8,165,773	108,193	103,963	540,362	506,493

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

9. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Վարձակալված տարածքի բարելավում	Շենքեր	Հողատարածքներ	Բժշկական սարքավորումներ և գործիքներ	Համակարգիչներ և այլ սարքավորումներ	Կահույք և հարմարանքներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ	Ընդամենը
<u>Ավերակալված արժեք</u>									
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	459,814	1,076,286	10,307	1,815,001	442,005	136,879	135,688	48,872	4,124,851
Ավելացումներ	860,636	333,313	-	1,199,071	91,526	279,384	34,189	53,179	2,851,298
Օտարումներ	(64,934)	-	-	(2,551)	(1,227)	(14,505)	(12,500)	-	(95,718)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,255,516	1,409,599	10,307	3,011,520	532,305	401,758	157,377	102,051	6,880,433
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	1,255,516	1,409,599	10,307	3,011,520	532,305	401,758	157,377	102,051	6,880,433
Ավելացումներ	40,561	-	-	453,526	208,163	68,462	-	9,659	780,372
Օտարումներ	(61,362)	-	-	(8,012)	(11,060)	(2,931)	-	-	(83,365)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.	1,234,715	1,409,599	10,307	3,457,034	729,408	467,289	157,377	111,710	7,577,440
<u>Կուտակված մաշվածություն</u>									
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	26,309	126,123	-	939,651	194,855	54,048	7,009	17,808	1,365,803
Տարվա մաշվածք	47,238	810	-	365,267	97,745	32,337	18,938	947	563,283
Օտարումներ	-	-	-	(1,804)	(117)	(2,390)	(2,113)	-	(6,424)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	73,547	126,933	-	1,303,114	292,483	83,995	23,834	18,755	1,922,662
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	73,547	126,933	-	1,303,114	292,483	83,995	23,834	18,755	1,922,662
Տարվա մաշվածք	109,748	-	-	503,375	107,504	63,166	8,389	2,059	794,241
Օտարումներ	(99)	-	-	(1,296)	(404)	(1,122)	(13)	-	(2,934)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.	183,196	126,933	-	1,805,193	399,583	146,039	32,210	20,814	2,713,969
<u>Չուտ հաշվեկշռային արժեք</u>									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	433,505	950,163	10,307	875,350	247,150	82,831	128,679	31,064	2,759,048
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,181,969	1,282,666	10,307	1,708,406	239,822	317,763	133,543	83,296	4,957,771
Առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.	1,051,519	1,282,666	10,307	1,651,841	329,825	321,250	125,167	90,896	4,863,471

ա/ Ապահովություն

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,902,458 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2024թ-ին՝ 1,497,501 հազար դրամ) գույքը գրավադրված է բանկային վարկերի դիմաց:

10. Ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Ծրագրային ապահովում	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>		
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	184,993	184,993
Ավելացումներ	273,281	273,281
Օտարումներ	(16,721)	(16,721)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	441,553	441,553
Ավելացումներ	252,191	252,191
Օտարումներ	(11,692)	(11,692)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.	682,052	682,052
<i>Անորոշագիա</i>		
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	(49,796)	(49,796)
Անորոշագիա	(40,110)	(40,110)
Օտարումներ	16,720	16,720
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	(73,186)	(73,186)
Անորոշագիա	(92,070)	(92,070)
Օտարումներ	11,636	11,636
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.	(153,620)	(153,620)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>		
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	135,197	135,197
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	368,367	368,367
Առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.	528,432	528,432

Գուղվիի գնահատում

Առ 31 դեկտեմբերի 2025թ.

2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում «Արինտերլև» ՓԲԸ-ի՝ «Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոն»-ի բաժնեմասի արժեքը որոշվել է զեղչված դրամական հոսքերի (DCF) մոդելի միջոցով՝ բիզնեսի փոխհատուցվող գումարը և «Ամբեր Կապիտալ»-ի 26.76% փոքրամասնության բաժնեմասի համամասնական արժեքը գնահատելու համար:

Չեղչված դրամական հոսքերի կանխատեսումների համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ

(i) Չեղչման դրույթ

Կիրառվել է 15.28% (դրամով) հարկումից հետո անվանական զեղչի տոկոսադրույթ: Տոկոսադրույթը ստացվել է ԱՄՆ դոլարով հիմնված WACC-ից՝ ճշգրտված Հայաստանի գնաճի դիֆերենցիալի համար և ներառում է երկրի ռիսկը, փոքր ընկերության համար կիրառվելիք չափի վճարը և ոլորտային լծակը: Կիրառվող 14.5-16.0% միջակայքը համարվում է ողջամիտ առողջապահական ծառայությունների մասնավոր մատակարարի համար:

Վերջնական արժեքի աճի տեմպ

2026-2031 թվականների դրամական հոսքերը էքստրապոլացվել են անժամկետ հիմունքով՝ օգտագործելով 2.0% անվանական երկարաժամկետ աճի տեմպ, որը համապատասխանում է գնաճին և չափավոր իրական աճին: Վերջնական արժեքը հաշվարկվել է Գորդոնի աճի մոդելի միջոցով և զեղչվել է մինչև 2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ը:

(ii) Բյուջեով նախատեսված EBITDA-ի մարժան

Կանխատեսումները հիմնված էին պատմական ցուցանիշների և ղեկավարության ծրագրերի վրա:

Հասույթը, կանխատեսումների համաձայն, 2026 թվականի կաճի մինչև 7,771,657 հազ. դրամ 2031 թվականի, իսկ EBITDA մարժաները կբարելավվեն մինչև 17.8%՝ արդյունավետության աճի կայունացմանը զուգընթաց:

(iii) Չգայունությունը ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ

Չեղչի տոկոսադրույքի 0.5 տոկոսային կետով աճը կամ աճի տեմպի 0.5 տոկոսային կետով նվազումը կնվազեցնի ձեռնարկության արժեքը մոտավորապես 2-3%-ով: Հիմնավոր պարամետրերի սահմաններում ձեռնարկության արժեքը տատանվում է 6.5-ից մինչև 8.5 միլիարդ դրամ, ինչը ենթադրում է 5.1-ից մինչև 6.5 միլիարդ դրամի սեփական կապիտալ: Գնահատումը մնում է կայուն այս միջակայքերում՝ ցուցաբերելով չափավոր զգայունություն և ընդհանուր կայունություն:

11. Վարձակալություն

	2025թ. հազ. Դրամ	2024թ. հազ. դրամ
<u>Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ</u>		
Մնացորդն առ 1 հունվարի	2,130,467	1,735,862
Ավելացումներ	383,690	610,674
Մաշվածություն	(533,662)	(216,069)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	<u>1,980,495</u>	<u>2,130,467</u>
	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
<u>Վարձակալության գծով պարտավորություն</u>		
Մնացորդն առ 1 հունվարի	2,340,366	1,782,075
Ավելացումներ	174,828	629,420
Տոկոսային ծախսեր	233,837	233,837
Վճարումներ	(322,327)	(304,966)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	<u>2,426,704</u>	<u>2,340,366</u>

«Ինթելիջենթ Սենթըմենթ» ՍՊԸ

2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

12. Դետաձգված հարկ

հազ. դրամ	1-հունվար-25թ.	(Դուրս գրված)/հաշվարկված շահույթի և վնասի հաշվին	31-դեկտեմբեր-25թ.
Ժամանակավոր տարբերությունների հարկային ազդեցությունը			
Հիմնական միջոցներ	167,846	21,267	189,113
Արձակուրդի պահուստ	27,539	17,354	44,893
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(296,686)	6,746	(289,940)
Վարձակալության պարտավորություն	334,907	47,046	381,953
Դրամական միջոցներ	(21)	(64)	(85)
Բանկային ավանդներ	(2,182)	(216)	(2,398)
Ներդրումային արժեթղթեր	(10,892)	(85)	(10,977)
Ապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներներ	(4,934)	3,044	(1,890)
Վերաապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	6,097	8,359	14,456
Այլ ակտիվներ	(44)	(66)	(110)
Ապահովագրական պայմանագրերի պարտավորություններ	(17,076)	(9,343)	(26,419)
Այլ պարտավորություններ	(54,221)	76,231	22,010
Հարկային վնասի փոխանցումներ	98,359	(81,716)	16,642
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	248,690	119,398	337,247

հազ. դրամ	1- հունվար-24թ.	(Դուրս գրված)/հաշվարկված շահույթի և վնասի հաշվին	31-դեկտեմբեր-24թ.
Ժամանակավոր տարբերությունների հարկային ազդեցությունը			
Հիմնական միջոցներ	5,677	162,169	167,846
Արձակուրդի պահուստ	29,151	(1,612)	27,539
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(303,432)	6,746	(296,686)
Վարձակալության պարտավորություն	320,774	14,133	334,907
Դրամական միջոցներ	(338)	317	(21)
Բանկային ավանդներ	(634)	(1,548)	(2,182)
Ներդրումային արժեթղթեր	330	(11,222)	(10,892)
Ապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներներ	(4,462)	(472)	(4,934)
Վերաապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	(9,461)	15,558	6,097
Այլ ակտիվներ	(152)	108	(44)
Ապահովագրական պայմանագրերի պարտավորություններ	11,452	(28,528)	(17,076)
Այլ պարտավորություններ	22,495	(76,716)	(54,221)
Հարկային վնասի փոխանցումներ	56,664	41,695	98,359
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	128,063	120,627	248,690

13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ բանկում	333,755	39,641
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	2,310	2,850
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	-	77
	336,065	42,568

Տոկոսադրույթի ռիսկին կամ էնթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների զգայունության վերլուծությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 24-ում:

14. Սեփական կապիտալ

ա/ Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Ընկերության բաժնետերերի ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

բ/ Շահաբաժիններ

2025թ. և 2024թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել: 2025թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո մինչև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը շահաբաժիններ չեն առաջարկվել:

15. Կապիտալի կառավարում

Խուճաբը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն դեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ իսրի գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու համար: Խմբի կապիտալի նկատմամբ կիրառելի չեն արտաքին մարմինների պահանջներ:

16. Կարկեր և փոխառություններ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով չափվող խմբի տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների մասին: Տոկոսադրույքի, արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին խմբի ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 24-ում:

	Հաշվեկշռային արժեք 2025թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. հազ. դրամ
Գրավով երաշխավորված	4,751,877	6,019,200
Ոչ գրավով երաշխավորված	-	180,000
Ընդամենը վարկեր և վարկային նամակ	4,751,877	6,199,200

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

17. Ներդրումներ արժեթղթերում

Իրական արժեթով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	904,240	2,228,592
Ընդամենը իրական արժեթով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	904,240	2,228,592
Իրական արժեթով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	3,738,602	2,374,523
Ընդամենը իրական արժեթով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված	3,738,602	2,374,523
	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
	Փոկ 1	Փոկ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	9,321	615
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստի զուտ վերազնահատում	(480)	8,706
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,841	9,321
	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
	%	%
	Մարման ժամկետ	Մարման ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	8-12.5	9-12.5
	2026-2052	2026-2052

18. Բանկային ավանդներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Բանկային ավանդներ	2,108,949	1,715,913
Ակնկալվող պարտքային կորստի պահուստ	(4,654)	(5,034)
Ընդամենը բանկային ավանդներ	2,104,295	1,710,879
ԱՊԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	5,034	10,098
Պարտքային կորստի պահուստի զուտ վերազնահատում	(380)	-5,064
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,654	5,034

19. Ապահովագրություն և վերաապահովագրություն

Խմբի ենթարկվածությունը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արժույթային և իրացվելիության ռիսկին բացահայտված է 24-րդ ծանոթագրությունում:

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Տրված ապահովագրական պայմանագրեր հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Չուտ		Չուտ	
	Ակտիվներ	Պարտավորություններ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	-	197,504	-	93,586
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	-	288,345	-	182,649
Առողջության ապահովագրություն	-	1,466,495	-	1,363,369
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	759,046	-	642,018
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	-	13,689	-	93,380
Բեռների ապահովագրություն	-	2,073	-	66,976
Գույքի ապահովագրություն	-	1,263,750	-	625,876
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	84,007	-	62,362
Ընդամենը տրված ապահովագրական պայմանագրեր	-	4,074,909	-	3,130,216
<hr/>				
Կնքված վերաապահովագրության պայմանագրեր հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Չուտ		Չուտ	
	Ակտիվներ	Պարտավորություններ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	(33,475)	-	(15,166)	-
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	-	23,595	(51,194)	-
Առողջության ապահովագրություն	(1,431,684)	-	(290,312)	-
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(690,463)	-	(568,569)	-
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	-	56,636	-	27,600
Բեռների ապահովագրություն	-	3,469	(54,162)	-
Գույքի ապահովագրություն	(915,531)	-	(131,498)	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(7,049)	-	(7,177)	-
Ընդամենը կնքված վերաապահովագրության պայմանագրեր	(3,078,202)	83,700	(1,118,078)	27,600

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ապահովագրական պայմանագրեր

Ընկերությունը բացահայտման համար տեղեկատվությունը բաժանում է հիմնական պրոդուկտների խմբերի: Այս բաժանումը որոշվում է Ընկերության կառավարման առանձնահատկությունների հիման վրա: Կնքված ապահովագրական պայմանագրերի շրջանակներում զուտ ակտիվների կամ պարտավորությունների վերաբաշխումը, ներառյալ մնացած ապահովագրական ծածկույթի պարտավորությունները և կրած վնասների պարտավորությունները, ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում:

Համավոր առողջության ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2025թ.					31 դեկտեմբերի 2024թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	752,777	21,793	554,046	34,755	1,363,371	266,618	1,004	123,310	(12,357)	378,575
Ապահովագրական հատույթ	(5,002,585)	-	-	-	(5,002,585)	(4,292,857)	-	-	-	(4,292,857)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	117,594	110,355	4,814,948	(4,303)	5,038,594	102,400	20,789	3,960,080	47,112	4,130,381
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	5,043,858	-	5,043,858	-	-	3,576,916	-	3,576,916
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	117,594	-	-	-	117,594	102,400	-	-	-	102,400
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	110,355	-	-	110,355	-	20,789	-	-	20,789
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	(228,910)	(4,303)	(233,213)	-	-	383,164	47,112	430,276
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(4,884,991)	110,355	4,814,948	(4,303)	36,009	(4,190,457)	20,789	3,960,080	47,112	(162,476)
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախս Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	-	-	2,396	-	2,396	-	-	-	-	-
	7	-	-	-	7	(3)	-	-	-	(3)
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(4,884,984)	110,355	4,817,344	(4,303)	38,412	(4,190,460)	20,789	3,960,080	47,112	(162,479)
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	5,230,947	-	-	-	5,230,947	4,778,919	-	-	-	4,778,919
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(5,042,104)	-	(5,042,104)	-	-	(3,529,344)	-	(3,529,344)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(124,073)	-	-	-	(124,073)	(102,904)	-	-	-	(102,904)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	5,106,874	-	(5,042,104)	-	64,770	4,676,015	-	(3,529,344)	-	1,146,671
Այլ շարժումներ	(58)	-	-	-	(58)	604	-	-	-	604
Պեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	974,609	132,148	329,286	30,452	1,466,495	752,777	21,793	554,046	34,755	1,363,371

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գույքի ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2025թ.					31 դեկտեմբերի 2024թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Գունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	617,664	1,334	6,491	387	625,876	107,176	-	19,474	(2,446)	124,204
Սպահովագրական հատույթ	(3,627,651)	-	-	-	(3,637,651)	(3,095,784)	-	-	-	(3,095,784)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	121,136	(50)	121,839	1,443	244,368	105,344	1,334	231,385	2,833	340,896
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	102,760	-	102,760	-	-	244,367	-	244,367
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	121,136	-	-	-	121,136	105,344	-	-	-	105,344
Ամբարձնապատ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	(50)	-	-	(50)	-	1,334	-	-	1,334
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	19,079	1,443	20,522	-	-	(12,982)	2,833	(10,149)
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(3,516,515)	(50)	121,839	1,443	(3,393,283)	(2,990,440)	1,334	231,385	2,833	(2,754,888)
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախս	-	-	30	-	30	-	-	-	-	-
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	(3,516,515)	(50)	121,869	1,443	(3,393,253)	(2,990,440)	1,334	231,385	2,833	(2,754,888)
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	4,257,252	-	-	-	4,257,252	3,628,225	-	-	-	3,628,225
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(102,760)	-	(102,760)	-	-	(244,368)	-	(244,368)
Սպահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(122,785)	-	-	-	(122,785)	(127,701)	-	-	-	(127,701)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	4,134,467	-	(102,760)	-	4,031,707	3,500,524	-	(244,368)	-	3,256,156
Այլ շարժումներ	(580)	-	-	-	(580)	404	-	-	-	404
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	1,235,036	1,284	25,600	1,830	1,263,750	617,664	1,334	6,491	387	625,876

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2025թ.					31 դեկտեմբերի 2024թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Գունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	433,976	39,243	153,986	14,813	642,018	208,849	5,648	38,904	(4,268)	249,133
Ապահովագրական հատույթ	(1,936,650)	-	-	-	(1,936,650)	(1,287,302)	-	-	-	(1,287,302)
Ապահովագրական ծախսերի ծախսեր	580,435	(8,113)	1,496,194	10,857	2,079,373	326,185	33,595	698,496	19,081	1,077,357
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	1,409,519	-	1,409,519	-	-	584,657	-	584,657
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	580,435	-	-	-	580,435	326,185	-	-	-	326,185
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	(8,113)	-	-	(8,113)	-	33,595	-	-	33,595
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	86,675	10,857	97,532	-	-	113,839	19,081	132,920
Ապահովագրական ծախսերի արդյունք	(1,356,215)	(8,113)	1,496,194	10,857	142,723	(961,117)	33,595	698,496	19,081	(209,945)
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախս	-	-	847	-	847	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(1,356,215)	(8,113)	1,497,041	10,857	143,570	(961,117)	33,595	698,496	19,081	(209,945)
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրականներ	2,073,847	-	-	-	2,073,847	1,527,696	-	-	-	1,527,696
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(1,410,185)	-	(1,410,185)	-	-	(583,414)	-	(583,414)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(690,215)	-	-	-	(690,215)	(342,190)	-	-	-	(342,190)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,383,632	-	(1,410,185)	-	(26,553)	1,185,506	-	(583,414)	-	602,092
Այլ շարժումներ	11	-	-	-	11	738	-	-	-	738
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	461,404	31,130	240,842	25,670	759,046	433,976	39,243	153,986	14,813	642,018

«Ինթելիջենթ Սենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ապահովագրական այլ պորտֆելներ	31 դեկտեմբերի 2025թ.					31 դեկտեմբերի 2024թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	374,593	10,692	107,208	6,460	498,953	165,577	553	24,822	(3,526)	187,426
Ապահովագրական հատույթ	(2,024,179)	-	-	-	(2,024,179)	(1,584,528)	-	-	-	(1,584,528)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	355,318	3,004	158,792	(975)	516,139	276,308	10,139	306,606	9,986	603,039
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	205,536	-	205,536	-	-	224,219	-	224,219
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	355,318	-	-	-	355,318	276,308	-	-	-	276,308
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	3,004	-	-	3,004	-	10,139	-	-	10,139
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	(46,744)	(975)	(47,719)	-	-	82,387	9,986	92,373
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(1,668,861)	3,004	158,792	(975)	(1,508,040)	(1,308,220)	10,139	306,606	9,986	(981,489)
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախս	-	-	519	-	519	-	-	-	-	-
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	97	-	-	-	97	(501)	-	-	-	(501)
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(1,668,764)	3,004	159,311	(975)	(1,507,424)	(1,308,721)	10,139	306,606	9,986	(981,990)
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	2,518,191	-	-	-	2,518,191	1,820,885	-	-	-	1,820,885
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(193,957)	-	(193,957)	-	-	(224,220)	-	(224,220)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(369,730)	-	-	-	(369,730)	(300,129)	-	-	-	(300,129)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,788,461	-	(193,957)	-	1,594,504	1,520,756	-	(224,220)	-	1,296,536
Այլ շարժումներ	(415)	-	-	-	(415)	(3,019)	-	-	-	(3,019)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	493,875	13,696	72,562	5,485	585,618	374,593	10,692	107,208	6,460	498,953

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կամավոր առողջության ապահովագրություն	2025թ.				2024թ.			
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Վերապահովագրության պայմանագրերի զուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	3,481	269,082	17,749	290,312	-	-	-	-
Վերապահովագրական վճարների բաշխումը վերապահովագրողներին	(2,972,179)	-	-	(2,972,179)	(1,325,754)	-	-	(1,325,754)
Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	236,760	3,852,999	6,673	4,096,432	106,807	1,478,415	17,749	1,602,971
Վերապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	236,760	-	-	236,760	106,807	-	-	106,807
Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում նուաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	-	3,796,300	-	3,796,300	-	1,209,334	-	1,209,334
Վերապահովագրողի բաժինն փոփոխություն	-	56,699	6,673	63,372	-	269,081	17,749	286,830
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(2,735,419)	3,852,999	6,673	1,124,253	(1,218,947)	1,478,415	17,749	277,217
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախս	-	1,224	-	1,224	-	-	-	-
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	275	-	-	275	320	-	-	320
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(2,735,144)	3,854,223	6,673	1,125,752	(1,218,627)	1,478,415	17,749	277,537
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերապահովագրավճարներ	3,618,732	-	-	3,618,732	1,222,108	-	-	1,222,108
Ստացված վերապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(3,603,112)	-	(3,603,112)	-	(1,209,333)	-	(1,209,333)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	3,618,732	(3,603,112)	-	15,620	1,222,108	(1,209,333)	-	12,775
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	887,069	520,193	24,422	1,431,684	3,481	269,082	17,749	290,312
Գույքի ապահովագրություն								
Գույքի ապահովագրություն	2025թ.				2024թ.			
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ընդամենը	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Վերապահովագրության պայմանագրերի զուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	26,427	104,759	312	131,498	(25,783)	17,403	(2,182)	(10,562)
Վերապահովագրական վճարների բաշխումը վերապահովագրողներին	(3,165,887)	-	-	(3,165,887)	(2,729,745)	-	-	(2,729,745)
Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	25,265	106,570	1,224	133,059	(8,419)	217,702	2,494	211,777
Վերապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	25,265	-	-	25,265	(8,419)	-	-	(8,419)
Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում նուաջացած պահանջների գծով	-	90,442	-	90,442	-	229,617	-	229,617
	-	16,128	1,224	17,352	-	(11,915)	2,494	(9,421)

«Ինթելիջենթ Սենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

պարտավորությունների մեջ վերապահովագրողի բաժնի փոփոխություն									
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(3,140,622)	106,570	1,224	(3,032,828)	(2,738,164)	217,702	2,494	(2,517,968)	
Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախս	-	25		25	-	-	-	-	
-Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	7,634	-	-	7,634	39,656	-	-	39,656	
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(3,132,988)	106,595	1,224	(3,025,169)	(2,698,508)	217,702	2,494	(2,478,312)	
Պրամական հոսքեր									
Վճարված վերապահովագրավճարներ	3,909,576	-	-	3,909,576	2,750,718	-	-	2,750,718	
Ստացված վերապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(100,374)	-	(100,374)	-	(130,346)	-	(130,346)	
Ընդամենը դրամական հոսքեր	3,909,576	(100,374)	-	3,809,202	2,750,718	(130,346)	-	2,620,372	
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	803,015	110,980	1,536	915,531	26,427	104,759	312	131,498	
				2025թ.				2024թ.	
<i>Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն</i>									
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժնին առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժնին առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը		Վնասի բաղադրիչ		Ընդամենը		Բացառելով վնասի բաղադրիչը		Սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ
									Ռիսկի ճշգրտում
Վերապահովագրության պայմանագրերի զուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	410,536	146,397	11,636	568,569	(49,116)	31,584	(3,393)	(20,925)	
Վերապահովագրական վճարների բաշխումը վերապահովագրողներին	(774,757)	-	-	(774,757)	(636,291)	-	-	(636,291)	
Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	(39,932)	1,111,457	8,771	1,160,160	(87,341)	546,949	15,029	474,637	
Վերապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	(39,932)	-	-	(39,932)	(87,341)	-	-	(87,341)	
Վերապահովագրողի բաժնին առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում	-	1,053,735	-	1,053,735	-	432,101	-	432,101	
Նուաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ վերապահովագրողի բաժնի փոփոխություն	-	57,722	8,771	66,493	-	114,848	15,029	129,877	
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(734,825)	1,111,457	8,771	385,403	(723,632)	546,949	15,029	(161,654)	
Վերապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտ	-	666	-	666	-	-	-	-	
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(734,825)	1,112,123	8,771	385,403	(723,632)	546,949	15,029	(161,654)	
Պրամական հոսքեր									
Վճարված վերապահովագրավճարներ	789,524	-	-	789,524	1,183,284	-	-	1,183,284	
Ստացված վերապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(1,053,699)	-	(1,053,699)	-	(432,136)	-	(432,136)	
Ընդամենը դրամական հոսքեր	789,524	(1,053,699)	-	264,175	1,183,284	(432,136)	-	751,148	
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	465,235	204,821	24,407	690,463	410,536	146,397	11,636	568,569	

«Ինթելիջենթ Սենչմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վերապահովագրական այլ պրոտֆելներ	2025թ.				2024թ.			
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ընդամենը	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Վերապահովագրության պայմանագրերի գուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	22,740	72,523	4,836	100,099	(65,734)	20,478	(2,931)	(48,187)
Վերապահովագրական վճարների բաշխումը վերապահովագրողներին	(1,018,566)	-	-	(1,018,566)	(658,596)	-	-	(658,596)
Վերապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	70,998	64,739	(4,119)	131,618	40,630	170,622	7,767	219,019
Վերապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	70,998	-	-	70,998	40,630	-	-	40,630
Վերապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում	-	124,079	-	124,079	-	118,576	-	118,576
Նուաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ վերապահովագրողի բաժնի փոփոխություն	-	59,340	(4,119)	(63,459)	-	52,046	7,767	59,813
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով գուտ ծախսեր	(947,568)	64,739	(4,119)	(886,948)	(617,966)	170,622	7,767	(439,577)
Վերապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտ	-	350	-	350	-	-	-	-
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	1,479	-	-	1,479	4,964	-	-	4,964
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(946,089)	64,098	(4,119)	(885,119)	(613,002)	170,622	7,767	(434,613)
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերապահովագրավճարներ	864,963	-	-	864,963	701,476	-	-	701,476
Ստացված վերապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(123,119)	-	(123,119)	-	(118,577)	-	(118,577)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	864,963	(123,119)	-	741,844	701,476	(118,577)	-	582,899
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(58,386)	14,493	717	(43,176)	22,740	72,523	4,836	100,099

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

20. Պաշարներ

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Բժշկական պարագաներ	110,287	102,202
Դեղորայք մանրածախ վաճառքի համար	21,161	27,502
	131,448	129,704

21. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Ապահովագրական ծածկույթի մասով	103,806	75,149
Կապակցված կողմերից	151,390	58,915
Կանխավճարներից ստացված տոկոսներ	-	50,286
Պետական պատվերի գծով	50,743	35,882
Սոցիալական փաթեթի մասով	5,639	5,284
Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	(2,965)	(4,383)
Այլ	24,630	24,465
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	333,243	245,598
Կանխավճարներ	55,493	61,349
Կապակցված կողմերին տրված կանխավճարներ	81,277	18,514
Այլ	(52,370)	27,953
Ընդամենը	417,643	353,414

22. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Բժշկական և այլ պարագաներ	395,026	210,216
Ստացված ծառայություններ	66,607	85,493
Հիմնական միջոցներ	87,650	79,488
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	21,552	80,270
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ՝ բացառությամբ վարկերի և փոխառությունների	570,835	455,467
Չօգտագործված արձակուրդներ	132,239	152,993
Չարկեր	126,039	116,380
Աշխատակիցներին վճարման ենթակա գումարներ	149,565	140,104
Ստացված կանխավճարներ	-	63,788
Ընդամենը	978,678	928,732

23. Թողարկված պարտատոմսեր

Խուճաբը ունի թողարկված պարտատոմսեր: 2025 թվականի դեկտեմբերի 18-ին Ինթելիջենթ Մենեջմենթ ՍՊԸ-ն թողարկել է պարտատոմսեր՝ 1,000,000,000 ՀՀ դրամ և 2,500,000 ԱՄՆ դոլար ծավալներով: Պարտատոմսերի տարեկան տոկոսադրույքը կազմում է 11.9%՝ ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար և 7.9%՝ ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար, վճարման հաճախականությունը՝ կիսամյակային, մարման ժամկետը՝ 2028 թվականի դեկտեմբերի 18: Արհեստը ՓԲԸ-ն 2025 թվականի ապրիլի 1-ին թողարկել է պարտատոմսեր՝ 1,000,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, արժեկտրոնի տոկոսադրույքը կազմում է 12%, վճարման հաճախականությունը՝ կիսամյակային, պարտատոմսերի մարման օրը՝ 1 Ապրիլ 2028: Խմբի պարտատոմսերի գծով պարտավորությունը 2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 2,991,828 հազ. ՀՀ դրամ՝ ներառյալ կուտակված արժեկտրոնը:

24. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Ղեկավարության գնահատմամբ բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին, ինչը պայմանավորված է ակտիվների և պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթով կամ երկարաժամկետ ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող շուկայական տոկոսադրույքների հետ մոտավոր համապատասխանությամբ:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Խուճաբը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- շուկայական ռիսկ:

Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում Խմբի ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և հսկողության համար: Խմբի ղեկավարությունը քաջատեղյակ է տվյալ ոլորտի ռիսկերին և խնդիրներին: Քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական գործոնները դիտարկվում են կուտակային հիմունքով՝ ռազմավարական որոշումներ կայացնելու համար: Բացի այդ, ղեկավարությունը դասընթացների և այլ գործողությունների միջոցով նպատակ ունի ձևավորել հսկողության կանոնակարգված և կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի գծով:

Ֆինանսական ակտիվների և պայմանագրի գծով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին: Ստորև

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ներկայացված է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2025թ.	2024թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	417,643	245,598
Տրամադրված փոխառություններ	720,681	424,203
Արժեթղթերում ներդրումներ	4,642,842	4,603,115
Այլ ակտիվներ	23,870	11,302
Բանկային ավանդներ	2,104,295	1,710,879
Բանկային հաշիվների մնացորդներ և դրամական միջոցներ ճանապարհին	23,870	42,568
	7,933,200	7,037,665

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ հսումբը կունենա դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Խմբի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները կատարելու համար՝ թե՛ սովորական, թե՛ արտասովոր պայմաններում՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ խմբի հեղինակությունը վտանգի ենթարկելու:

Այս նպատակով հսումբը կատարում է դրամական հոսքերի կարճաժամկետ կանխատեսումներ՝ հիմք ընդունելով գործառնական և ներդրումային գործունեության բնույթով պայմանավորված ֆինանսական պահանջները: Որպես կանոն, այս պահանջները կանխատեսվում են տարեկան և ամսական կտրվածքով: Խսումբը ձգտում է ապահովել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների այնպիսի չափ, որը կգերազանցի ֆինանսական պարտավորություններից (բացառությամբ առևտրային կրեդիտորական պարտքերից) ակնկալվող դրամական միջոցների արտահոսքը հաջորդ 60 օրերի ընթացքում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ հաշվարկված տոկոսների վճարումները.

2025թ. հազ. դրամ	մինչև 3	3-12	1-2	2-5	Ավելի քան 5 տարի
	ամիս	ամիս	տարի	տարի	
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	-	3,476,711	-	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	978,678	-	-	-	-
Վարկեր	275,400	1,268,209	1,115,624	656,232	1,436,412
Փոխհատուցման պարտավորություն	-	75,178	82,230	-	-
Թողարկված պարտատոմսեր	51,000	-	-	-	2,940,828
Վարձակալության դիմաց վճարումներ	57,880	165,103	193,966	799,617	730,365
	1,362,958	4,985,202	1,392,820	1,455,849	5,107,604
2024թ. հազ. դրամ					
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	-	2,245,718	-	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	544,683	-	-	-	-
Վարկեր	394,870	1,818,364	1,599,586	940,908	2,059,533
Փոխհատուցման պարտավորություն	-	75,178	100,237	75,178	-
Վարձակալության դիմաց վճարումներ	105,291	300,345	352,850	1,454,611	1,328,632
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	839,149	18,737	35,927	-
	1,044,844	5,278,754	2,071,410	2,506,624	3,388,165

Չի ակնկալվում, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական հոսքերը կարող են առաջանալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ նշանակալիորեն տարբեր գումարների չափով:

(ե) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Խմբի եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Խումբը չի կիրառում հեջի հաշվառում շահույթի կամ վնասի տատանումները կառավարելու համար:

Արժույթային ռիսկ

Խումբը ենթարկվում է արժույթային ռիսկին ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթներով՝ հիմնականում ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված գնումների և փոխառությունների հետ կապված:

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է Խմբի ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին.

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Չուտ ֆինանսական ակտիվներ / (պարտավորություններ) արտարժույթով		
USD	3,730,130	1,332,434
EUR	(734,881)	(1,134,881)
RUB	-	(321)
	2,995,249	197,232

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամով	Սփոթ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2025թ.	2024թ.
USD 1	381.36	396.56
EUR 1	449.01	413.89
RUB 1	4.8711	3.71

Չգայունության վերլուծություն

Ստորև ներկայացված դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր աճը ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և նախքան հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ, և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առթ ու վաճառքի ազդեցությունը.

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2025թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	USD	EUR	RUB
	Շահույթ կամ վնաս	Շահույթ կամ վնաս	Շահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2025թ. (10% փոփոխություն)	373,013	73,488	-
31 դեկտեմբերի 2024թ. (10% փոփոխություն)	133,243	113,488	-

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% նվազումը ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կունենար համարժեք՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված արտարժույթների վրա վերը նշված գումարների չափով՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույթով պարտք) կամ ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխուն տոկոսադրույթով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխուն տոկոսադրույթների նկատմամբ իմբի ենթարկվածությունը որոշող ձևակերպված բաղաբաղանդություն: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխուն տոկոսադրույթներ կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս:

Ենթարկվածությունը տոկոսադրույթի ռիսկին

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույթների փոփոխությունը 100 բազիսային կետով կավելացներ (կնվազեցներ) շահույթը կամ վնասը նախքան հարկումը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես արտարժույթի փոխարժեքները, կմնան անփոփոխ:

հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս	
	100 բկ աճ	100 բկ նվազում
2025թ.		
Փոփոխուն տոկոսադրույթով գործիքներ	(187,968)	176,543
2024թ.		
Փոփոխուն տոկոսադրույթով գործիքներ	(262,172)	241,400

25. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական ծառայությունների ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են այլ երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Խումբը չունի համապարփակ ապահովագրական ծածկույթ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների մասով, որոնք կարող են առաջանալ իմբի տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց: Այնուամենայնիվ, իմբի բժշկական սարքավորումներն ամբողջությամբ ապահովագրված են (Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոնի դեպքում) և վերջինս ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր (EFES ապահովագրական ընկերության դեպքում), ինչը ապահովում է կարևոր ֆինանսական և գործառնական ակտիվների պաշտպանությունը: Գոյություն ունի աննշան ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ իմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Խուճը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ ԽՄԲԻ համախմբված ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիների համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համանման են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար, սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տոկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվում են շուկայական գներից:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում է 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջսահմանային գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջսահմանային գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող որոշ գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործարքել իրենց մեկնաբանությունները:

26. Կապակցված կողմեր

Տարվա ընթացքում առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը.

	2025թ. հազ. դրամ	2024թ. հազ. դրամ
Աշխատավարձ և այլ վճարներ	650,118	521,810
	650,118	521,810

27. Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

28. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար հմբի անդամ ընկերությունների կողմից:

(ա) Համախմբման հիմունքներ

(i) Դուստր կազմակերպություններ

Դուստր կազմակերպությունները հմբի կողմից վերահսկվող ընկերություններ են: Խոլմբը վերահսկողություն ունի կազմակերպության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և կազմակերպության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ վերահսկումը սկսելու պահից մինչև վերահսկման դադարեցումը: Անհրաժեշտության դեպքում դուստր կազմակերպությունների կողմից կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում կատարվում են փոփոխություններ՝ հմբի կողմից ընդունված քաղաքականության հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով: Դուստր կազմակերպությունում չվերահսկող բաժնեմասերին բաժին ընկնող վնասը վերագրվում է չվերահսկող բաժնեմասերին, նույնիսկ եթե դրա արդյունքում չվերահսկող բաժնեմասերի մնացորդը դառնում է բացասական:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխմբային հաշվարկների մնացորդները և գործառնությունները, ինչպես նաև ներխմբային գործառնություններից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են: Բաժնային մեթոդով հաշվառվող ներդրման օբյեկտների հետ իրականացվող գործառնություններից առաջացող չիրացված եկամուտը բացառվում է ներդրման դիմաց հմբի կողմից ներդրման օբյեկտում ունեցած մասնակցության չափով: Չիրացված վնասը բացառվում է նույն կերպ ինչ որ և չիրացված եկամուտը՝ միայն արժեզրկման հայտանիշ չհանդիսանալու չափով:

(բ) Հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերին վերաբերող հմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 5(դ)-ում:

(գ) Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Խմբի ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- տոկոսային եկամուտը,
- տոկոսային ծախսը,
- փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով,
- ֆինանսական ծախսերում ներառված վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսային ծախսերը:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը դադարում է

պարտքային առումով արժեզրկված լինելուց, հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հիմունքով:

(դ) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստը իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով: Արտարժույթի վերափոխարկումից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(ե) Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց զեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել կարճաժամկետ դրամական պարզևավճարների տեսքով, եթե հունվրն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(զ) Շահութահարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված հոդվածներին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի կամ վնասի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույթաչափերը, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում.

- այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված այն գործարքում, որը չի հանդիսանում բիզնեսի միավորում և որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք վերաբերում են դուստր կազմակերպություններում, ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում կատարվող ներդրումներին, այնքանով որքանով հունվրը կարող է վերահսկել ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամկետները, և հավանական է, որ դրանք չեն հակադարձվի մոտ ապագայում, և

- այն հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են գույքի սկզբնական ճանաչման արդյունքում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ հուսմքն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթի գումարը որոշվում է հակադարձման ենթակա համապատասխան հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումների մասով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է համբի առանձին դուստր կազմակերպությունների գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ ակտիվները:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույթաչափերը, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով հուսմքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե հուսմքը տվյալ պահին ունի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվները և հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահույթահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվներ գուտ հիմունքով, կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները:

(Է) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, արտադրության կամ վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկայիս վայր և առկա վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ գնահատված ծախսումները:

(ը) Հիմնական միջոցներ

(i) Ճանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսումները, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսումները, տեղանքի վերականգնման ծախսումները, ինչպես նաև կապիտալացված փոխառության ծախսումները: Ձեռք բերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մաս, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված օգուտը և վնասը որոշվում է համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ եկամուտ/Այլ ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ Խումբը կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Վարձակալված ակտիվների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է վարձակալության ժամկետից և ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հայտնի է, որ Խումբը ձեռք կբերի ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների խոշոր բաղկացուցիչների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն հաշվետու և համադրելի ժամանակաշրջանների համար.

– շենքեր	40 տարի
– ցանցային ենթակառուցվածք	5-25 տարի
– սարքավորումներ	1-10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	5 տարի
– տնտեսական միջոցներ	1-5 տարի
– վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումներ	վարձակալության ժամկետից և 20 տարի ժամկետից նվազագույնը

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(թ) Ոչ նյութական ակտիվներ

(i) Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվներ

Ռադիոհաճախականության օգտագործման համար վճարվող կանխավճարները դասակարգվում են որպես անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներ: Այս ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և տարեկան կտրվածքով վերանայվում են արժեզրկման հայտանիշների համար:

(ii) Այլ ոչ նյութական ակտիվներ

Խմբի կողմից ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ունեն օգտակար ծառայության սահմանափակ ժամկետ, չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

(iii) Դետագա ծախսումներ

Դետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ ավելացնում են այն առանձին ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները, որին վերաբերում են: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ խմբի ներսում ստեղծված գույքի լր և ֆիրմային անվանումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iv) Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի գծով՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում վերջինիս օգտագործման համար պիտանի դառնալու ամսաթվից, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար հետևյալն են.

– լիցենզիաներ և ապրանքային նշաններ	6-16 տարի
– բիլինգային համակարգ	10 տարի
– այլ համակարգչային ծրագրեր	1-10 տարի
– հաճախորդների բազա	8 տարի
– տարողունակության ՕԱԻ	5-15 տարի

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(ժ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ծանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնավորման ժամանակ: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, երբ հունվրը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը (եթե այն առևտրական դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ) կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հողվածի դեպքում, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ չպարունակող առևտրային դեբիտորական պարտքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով:

(ii) **Դասակարգում և հետագա չափում**

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ պարտքային գործիքներում ներդրումների համար, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ բաժնային գործիքներում ներդրումների համար, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հսումքը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում փոփոխության ազդեցությունը կրող բոլոր ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար և,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքում ներդրումը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես ներկայացված է վերը, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Սկզբնական ճանաչման պահին հսումքը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Ֆինանսական ակտիվներ. Բիզնես մոդելի գնահատում

Խուճախ պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ դրամական միջոցների ակնկալվող արտահոսքին, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում խմբի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում ֆինանսական ակտիվների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները:

Ֆինանսական ակտիվների փոխանցումը երրորդ կողմերին այնպիսի գործարքներում, որոնք չեն բավարարում ապահանջման պայմանները, չի դիտարկվում որպես վաճառք այս նպատակի համար, և խուճբը շարունակում է ճանաչել այդ ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրային նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվներ. Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» բաղկացած է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար փոխհատուցումից, ինչպես նաև շահույթի մարժայից:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, խուճբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դեպքում գնահատվում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այդ պայմանը: Այս գնահատումն իրականացնելիս խուճբը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը կամ ժամկետները,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են խմբի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ֆինանսական ակտիվ):

Վաղաժամ մարման պայմանը համապատասխանում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշին, եթե կանխավճարի գումարն ըստ էության իրենից ներկայացնում է մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսների չվճարված գումարները, որոնք կարող են ներառել պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման համար ողջամիտ լրացուցիչ փոխհատուցում:

Ֆինանսական ակտիվներ. Հետագա չափում, օգուտներ և վնասներ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով: Տոկոսային եկամուտը,

փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը և արժեզրկումը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ. Դասակարգում, հետագա չափում, օգուտներ և վնասներ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային ծախսը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած օգուտ կամ կորուստ նույնպես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, բանկային օվերդրաֆտները և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

(iii) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, հսումքը գնահատում է, թե արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով:

Խուճըն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, թե արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Խուճըն գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խուճըն կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Խուճըն եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանության (օրինակ՝ փոխարկման պայմանի ներառում):

Եթե ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոփոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր չեն, փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը: Այս դեպքում, Խուճըն վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտումից առաջացող գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ կորուստ՝ շահույթի կամ վնասի կազմում: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է որպես վերաբանակցված կամ փոփոխված պայմանագրային դրամական հոսքերի ներկա արժեք, որոնք զեղչվում են ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խուճըն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն

տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե փոփոխությունը (կամ փոխանակումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչմանը, Խումբը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման, այսինքն, Խումբը ճանաչում է փոփոխության (կամ փոխանակման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտում շահույթում կամ վնասում՝ փոփոխության (կամ փոխանակման) ամսաթվի դրությամբ:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ բանկերի կողմից ֆիքսված տոկոսադրույքների փոփոխությունները 33 ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով բանկերն իրավունք ունեն կատարել նման փոփոխություն և Խումբը հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքը Խումբը հաշվառում է կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումբը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է ելնելով հետևյալ որակական գործոններից.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխումը հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես մարումից օգուտի կամ կորստի մաս: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխումը չի հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում փոփոխված պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում:

(iv) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակում փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խուճըն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են: Խուճըն նաև ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման ժամանակ մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ՝ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Տոկոսադրույքի հենանիշի բարեփոխում

Երբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմքը փոխվել է տոկոսադրույքի հենանիշի բարեփոխման արդյունքում, Խուճըն թարմացրել է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ արտացոլելու համար բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխությունը: Պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմքի փոփոխությունը պահանջվում է տոկոսադրույքի հենանիշային բարեփոխմամբ, եթե առկա են հետևյալ պայմանները.

- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխումների անմիջական հետևանք, և
- պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին /փոփոխությունից անմիջապես առաջ/:

Երբ փոփոխություններ են կատարվել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության մեջ՝ ի լրումն տոկոսադրույքի հենանիշային բարեփոխմամբ պահանջվող դրամական միջոցների պայմանագրային հոսքերի որոշման հիմքի փոփոխության, Խուճըն նախ թարմացրեց ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ արտացոլելու համար բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխությունը: Դրանից հետո Խուճըն կիրառեց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը՝ լրացուցիչ փոփոխությունների փոփոխման համար:

(v) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացվում է զուտ գումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ Խուճըն տվյալ պահին ունի գումարները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(ի) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրվող հավելյալ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալից նվազեցում՝ առանց որևէ հարկային ազդեցությունների:

(լ) Արժեզրկում

(i) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական գործիքներ և պայմանագրի զծով ակտիվներ

Խուճը ճանաչում է կորստի պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: Խմբային հիմունքով գնահատվող առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով կորստի պահուստը միշտ չափվում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Երբ Խուճը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Խմբի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը և ապագայամետ տեղեկատվությունը:

Խուճը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, եթե այն ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Խուճը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում, եթե:

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի պարտքի հետ կապված իր պարտականությունները, եթե Խուճը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (վերջինիս առկայության դեպքում), կամ
- ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն այն ակնկալվող պարտքային կորուստներն են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո հաջորդող 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից (կամ ավելի կարճ ժամկետում, եթե ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետը պակաս է 12 ամսից):

Առավելագույն ժամկետը, որը դիտարկվում է ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս, պայմանագրի առավելագույն ժամկետն է, որի ընթացքում Խուճը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ֆինանսական գործիքի պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են: Պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (պայմանագրին համապատասխան Խմբին հասանելի դրամական հոսքերի և Խմբի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերություն):

Ակնկալվող պարտքային կորուստները զեղչվում ֆինանսական ակտիվի արդյունավետ տոկոսադրույթով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խուճը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, երբ տեղի են ունեցել մեկ կամ մի քանի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները:

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է՝ պարտազանցումը կամ ավելի քան 90 օր ժամկետանց դառնալը,
- հմբի կողմից փոխառության կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը հուձբն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ հաճախորդը կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստը նվազեցվում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, երբ հուձբը չունի ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ կամ դրա մի մասը փոխհատուցելու հիմնավոր ակնկալիք: Խուձբը չի ակնկալում դուրսգրված գումարների Էական փոխհատուցում: Այնուամենայնիվ, դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելի գումարների փոխհատուցման հետ կապված հմբի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

(ii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Խմբի ոչ ֆինանսական ակտիվների, բացառությամբ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների, հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված համարվել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են ակտիվի փոխհատուցվող գումարը: Գուձվիլի և օգտակար ծառայության անսահմանափակ ժամկետ ունեցող կամ շահագործման համար դեռ ոչ պիտանի ոչ նյութական ակտիվների համար փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր տարի նույն ժամանակ:

Արժեզրկման ստուգման նպատակով ակտիվները, որոնց արժեզրկումը հնարավոր չէ գնահատել անհատական հիմունքով, խմբավորվում են ակտիվների փոքրագույն խմբերի, որոնք շարունակական օգտագործման արդյունքում առաջացնում են այլ ակտիվներից կամ ակտիվների խմբերից կամ դրամաստեղծ միավորից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր:

Գուձվիլի արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ դրամաստեղծ միավորները, որոնց բաշխվել է գուձվիլը, միավորվում են այնպես, որպեսզի արժեզրկման ստուգման մակարդակն արտացոլի այն նվազագույն մակարդակը, որում ներքին կառավարման նպատակներով գուձվիլը ենթարկվում է մոնիտորինգի: Բիզնեսի միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուձվիլը բաշխվում է դրամաստեղծ միավորների այն խմբերին, որոնք ակնկալվում է, որ օգուտներ կստանան բիզնեսի միավորման սիներգիաներից:

Ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնը՝ օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղչվում են մինչև վերջիններիս ներկա արժեքը՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի տվյալ շուկայի ներկա գնահատականը և այդ ակտիվին կամ դրամաստեղծ միավորին բնորոշ ռիսկերը: Արժեզրկումից կորուստ ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարը:

Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Դրամաստեղծ միավորների գծով ճանաչված արժեզրկումից կորուստը բաշխվում է այնպես, որ նախ նվազեցվի դրամաստեղծ միավորին (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբին) բաշխված գուձվիլի հաշվեկշռային արժեքը և, այնուհետև, այդ դրամաստեղծ միավորի (դրամաստեղծ միավորների խմբի) կազմի մեջ մտնող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ համամասնորեն:

Գույքի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում: Այլ ակտիվների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, պարզելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի որևէ հայտանիշ ըստ որի արժեզրկումից կորուստը նվազել է կամ այլևս գոյություն չունի: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է այն դեպքում, եթե տեղի է ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այնքանով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

(խ) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ հունձը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գերազանցող հարկումից առաջ այն դրույթաչափով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում փողի ժամանակային արժեքը և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Չեղչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Տեղանքի վերականգնում

Կիրառելի օրենսդրական պահանջների համաձայն՝ տեղադրված ցանցային հարմարանքների համար վարձակալված տարածքի վերականգնման գծով պահուստը ճանաչվում է հարմարանքների տեղադրման պահին:

(ծ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում հունձը գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

Խունձը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի մեկնարկին կամ փոփոխության դեպքում հունձը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչին՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը: Խունձը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մատով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Յետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ խմբին չի փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Խունձը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության

դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ հմբի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, հսումքը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

հսումքը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե հսումքը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե հսումքը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե հսումքը խելամտորեն համոզված է, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների հմբի գնահատականի փոփոխություն, եթե հսումքը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

հսումքը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունները ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության համար:

հսումքը՝ որպես վարձատու

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի մեկնարկին կամ փոփոխության դեպքում հսումքը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչին՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Երբ հսումքը հանդես է գալիս որպես վարձատու, վարձակալության սկզբում այն որոշում է, թե արդյոք վարձակալությունը հանդիսանում է ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն:

Վարձակալությունը դասակարգելիս հսումքը գնահատում է, թե արդյոք վարձակալության շրջանակում փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Եթե ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են, վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, այլապես՝ որպես գործառնական վարձակալություն: Որպես այս գնահատման մաս, հսումքը դիտարկում է

որոշակի ցուցանիշներ, մասնավորապես, արդյոք վարձակալության ժամկետը ներառում է ակտիվի տնտեսական ծառայության մեծ մասը:

Երբ հսումքը հանդես է գալիս որպես միջանկյալ վարձատու, այն առանձին է հաշվառում վարձակալության հիմնական պայմանագրում և ենթավարձակալությունում իր մասնաբաժինները: Խումբը ենթավարձակալությունը դասակարգում է հիմք ընդունելով վարձակալության հիմնական պայմանագրից առաջացող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը, այլ ոչ` հիմքում ընկած ակտիվը: Եթե վարձակալության հիմնական պայմանագիրն իրենից ներկայացնում է կարճաժամկետ վարձակալություն, որի նկատմամբ հսումքը կիրառվում է վերը նշված ազատումը, ենթավարձակալությունը դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն:

Եթե պայմանավորվածությունը պարունակում է վարձակալության և ոչ վարձակալության բաղադրիչներ, հսումքը հատուցումը պայմանագրի բաղադրիչների միջև բաշխելու համար կիրառում է ՖՅՄՍ 15:

Գործառնական վարձակալությունից ստացված վարձավճարները հսումքը ճանաչում է որպես եկամուտ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում` որպես «այլ հասույթ» հողվածի մաս: